

Deveta međunarodna olimpijada lingvistike
Pitsburg (Sjedinjene Američke Države), 24.–31. juli 2011 g.
Zadatak ekipnog takmičenja

Dole navedeni deset redova su nepravilni obrasci sanskrtske poezije. Oni su na početku bili napisani pravilno, ali nakon toga bili su izgubljeni pet makrona, dodati četiri makrona, tri slova su bila promenjena a dve reči su bile sklonjene, tako da je samo jedan red ostao nepromenjen. Nijedan slog nije bio dodat niti izgubljen (osim u sklonjenim rečima).

Naprimjer rečenica 9 je ranije izgledala kao *syād indravajrā yadi tau jagau gaḥ*. Možemo da rekonstruišemo izgubljeni makron iznad *a* u *syād* iz metričkih razloga, ali da sklonimo dodati makron iznad drugog *a* u *indravajrā* moramo da znamo reč (ili da uporedimo taj red sa redom 10). Srećom su pesnici pisali tako da je moguće da popravimo sve te promene izuzev jednu i bez prethodnog znanja sanskrtskog jezika.

Simbol „~”, takozvani makron, označava da je samoglasnik dug; *b^h*, *d^h*, *g^h*, *h*, *j*, *ñ*, *ṇ*, *s̄*, *t^h* i *y* su suglasnici. Ima još jedno pravilo transliteracije vezano za metar koje trebate da otkrijete.

Prevodi redova su bili napravljeni nakon toga što su dve reči bile sklonjene i tri slova promenjena, ali pre toga što su bili sklonjeni i dodati makroni.

1. <i>b^hujanga-prayātam</i>	„Pokret zmje” sadrži četiri <i>ga</i> .
<i>caturb^hir gakaraih</i>	
2. <i>gurunid^hanamānūlag^hur</i>	Ako <i>guru</i> стоји иза 14 <i>lag^hu</i> , зове се „vreme povećanja meseca”.
<i>iha śāśikalā</i>	
3. <i>jarau jarau tato jagau</i>	<i>ja-i-ra</i> , <i>ja-i-ra</i> i zatim <i>ja-i-ga</i> назива се „lepeza od pet jakovih repova”.
<i>ca pañcacamarām vadet</i>	
4. <i>mab^halagā gajagatiḥ</i>	„Slonov način hodanja” је <i>ma b^ha la ga</i> .
5. <i>mo go go go vidyunmālā</i>	<i>ma</i> i <i>ga</i> i <i>ga</i> i <i>ga</i> је „venac od munja”.
6. <i>nanagi mad^humati</i>	Gde има <i>na na ga</i> , има „ta koja је puna meda”.
7. <i>pramanikā</i> _____	„merica” је _____.
8. <i>pramāṇikā padadvayam</i>	Dva reda „mericice” називају „lepeza od pet jakovih repova”.
<i>vadanti pañcacāmaram</i>	
9. <i>syad indravajrā yadi</i>	Ako slučajno има двојица <i>ta</i> , па <i>ja-i-ga</i> и <i>ga</i> , онда је то „gromovna strela Indre”.
<i>tau jagau gaḥ</i>	
10. <i>ūpendravajrā prat^hame</i>	„Gromovna strela Upendre” је оваква (gromovna strela Indre) у којој прво је <i>lag^hu</i> .
<i>lag^hau sā</i>	

- (a) Kakvo je to dodatno pravilo?
- (b) Rekonstruišite dve sklonjene reči, promenite nazad tri promenjena slova, sklonite četiri dodata makrona i rekonstruišite pet sklonjenih makrona.
- (c) Iz sanskrtske mnemoničke reči *yamatarajab^hanasalagam* su bili sklonjeni makroni. Koji su slogovi bili *guru*?

⚠ Mnemonika je reč ili rečenica koja pomaže da se nešto zapamti (*Još i krug u školi upoznaješ ... → 3, 14159 ≈ π*). Indra i njegov mladi brat Upendra su hinduski bogovi. —Adam Hesterberg

Podelja se na početku

Dole navedene ideje za neko vreme ćete dobiti kao uputstva: značenje *guru*, pravila poezije i (u 3 uputstva) upotreba *yamatarajab^hanasalagam*.

Odgovori posle 30 minuta

Ekipa: _____

(a) Kakvo je to dodatno pravilo?

_____.

(b) • Sklonjene reči: _____, _____.

• Promenjena slova:

- 1.
- 2.
- 3.

• Reči s dodatim makronima:

1. Drugo *a* u reči *indravājrā* u redu 9.
- 2.
- 3.
- 4.

• Reči s poništenim makronima:

1. Slovo *a* u reči *syad* u redu 9.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

(c) Koji su slogovi u *yamatarajab^hanasalagam* bili *guru*?

(+) Ideje o suštini zadatka (koristite drugu stranu papira ako je potrebno):

Podelja se posle 30 minuta

Savetujemo da poredite redove 3 i 8 kao i redove 9 i 10. (Ovo je samo uputstvo ali nije ideja za koju ćete dobiti bodove.)

Slog je *guru* ako i samo ako sadrži dug samoglasnik ili diftong ili se završava suglasnikom. Rastavljanje na slogove ne zavisi od granica reči. Niz vrste VCV se rastavlja kao V-CV, vrste VCCV kao VC-CV.

Slovo **a** u slogu 12 u redu 2 dobilo je makron.

Odgovori posle 60 minuta

Ekipa: _____

(a) Kakvo je to dodatno pravilo?

_____.

(b) • Sklonjene reči: _____, _____.

• Promenjena slova:

- 1.
- 2.
- 3.

• Reči s dodatim makronima:

1. Drugo **a** u reči *indravājrā* u redu 9.
2. Slovo **a** u slogu 12 u redu 2.
- 3.
- 4.

• Reči s poništenim makronima:

1. Slovo **a** u reči *syad* u redu 9.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

(c) Koji su slogovi u *yamatarajab^hanasalagam* bili *guru*?

(+) Ideje o suštini zadatka (koristite drugu stranu papira ako je potrebno):

Slog je *guru* ako i samo ako sadrži dug samoglasnik ili diftong ili se završava suglasnikom. Rastavljanje na slogove ne zavisi od granica reči. Niz vrste VCV se rastavlja kao V-CV, vrste VCCV kao VC-CV.

Podelja se posle 60 minuta

Savetujemo da svi članovi ekipe pročitaju svaki deo zadatka i sva uputstva jer nešto od toga može biti korisno na neočekivanim mestima. (Ovo je samo uputstvo ali nije ideja za koju ćete dobiti bodove.)

Svaki red opisuje metar kojim je napisan.

Zadnje **g** u redu 1 je nepravilno.

Odgovori posle 90 minuta

Ekipa: _____

(a) Kakvo je to dodatno pravilo?

_____.

(b) • Sklonjene reči: _____, _____.

• Promenjena slova:

1. Zadnje **g** u redu 1 je na početku bilo _____.
2.
3.

• Reči s dodatim makronima:

1. Drugo **a** u reči *indravājrā* u redu 9.
2. Slovo **a** u slogu 12 u redu 2.
3.
4.

• Reči s poništenim makronima:

1. Slovo **a** u reči *syad* u redu 9.
2.
3.
4.
5.

(c) Koji su slogovi u *yamatarajab^hanasalagam* bili *guru*?

(+) Ideje o suštini zadatka (koristite drugu stranu papira ako je potrebno):

Slog je *guru* ako i samo ako sadrži dug samoglasnik ili diftong ili se završava suglasnikom. Rastavljanje na slogove ne zavisi od granica reči. Niz vrste VCV se rastavlja kao V-CV, vrste VCCV kao VC-CV.

Svaki red opisuje metar kojim je napisan.

Podelja se posle 90 minuta

Ako je pisac znao sanskrit ali nije znao mnemonički sistem, on bi verovatnije napisao na primer *ra* umesto *ta* nego što bi napravio grešku u običnoj sanskrtskoj reči. (Ovo je samo uputstvo ali nije ideja za koju ćete dobiti bodove.)

Svak metar možemo da opišemo kao *jedinstveni* niz suglasnika iz *yamatarajab^hanasalaga(m)*.

Slovo *a* u slogu 2 u redu 7 izgubilo je makron.

Odgovori posle 120 minuta

Ekipa: _____

(a) Kakvo je to dodatno pravilo?

_____.

- (b)
- Sklonjene reči: _____, _____.
 - Promenjena slova:
 1. Zadnje *g* u redu 1 je na početku bilo _____.
2.
3.
 - Reči s dodatim makronima:
 1. Drugo *a* u reči *indravājrā* u redu 9.
 2. Slovo *a* u slogu 12 u redu 2.
3.
4.
 - Reči s poništenim makronima:
 1. Slovo *a* u reči *syad* u redu 9.
 2. Slovo *a* u slogu 2 u redu 7.
3.
4.
5.

(c) Koji su slogovi u *yamatarajab^hanasalagam* bili *guru*?

(+) Ideje o suštini zadatka (koristite drugu stranu papira ako je potrebno):

Slog je *guru* ako i samo ako sadrži dug samoglasnik ili diftong ili se završava suglasnikom. Rastavljanje na slogove ne zavisi od granica reči. Niz vrste VCV se rastavlja kao V-CV, vrste VCCV kao VC-CV.

Svaki red opisuje metar kojim je napisan.

Svak metar možemo da opišemo kao *jedinstveni* niz suglasnika iz *yamatarajab^hanasalaga(m)*.

Podelja se posle 120 minuta

Činjenica da red 1 je četvorica nečega je korisna informacija čak ako ne znamo od čega sastoji. (Ovo je samo uputstvo ali nije ideja za koju ćete dobiti bodove.)

Slogovi **la** i **ga** označavaju ***lag^hu*** i ***guru***. Svaki od drugih slogova u ***yamatarajab^hanasalaga(m)*** odgovara **jedinstvenom** nizu od **tri** sloga ***lag^hu*** ili ***guru***.

Dodatno pravilo transliteracije sastoji u tome da su **e** i **o** dugi samoglasnici, iako se pišu bez makrona. (U stvari su oni bili diftonzi **ai** i **au**, a današnji diftonzi su nekada bili **āi** i **āu**.)

Odgovori posle 150 minuta

Ekipa: _____

(a) Kakvo je to dodatno pravilo?

— Samoglasnici **e** i **o** su dugi, iako se pišu bez makrona.

(b) • Sklonjene reči: _____, _____.

• Promenjena slova:

1. Zadnje **g** u redu 1 je na početku bilo _____.
2.
3.

• Reči s dodatim makronima:

1. Drugo **a** u reči ***indravājrā*** u redu 9.
2. Slovo **a** u slogu 12 u redu 2.
3.
4.

• Reči s poništenim makronima:

1. Slovo **a** u reči ***syad*** u redu 9.
2. Slovo **a** u slogu 2 u redu 7.
3.
4.
5.

(c) Koji su slogovi u ***yamatarajab^hanasalagam*** bili ***guru***?

(+) Ideje o suštini zadatka (koristite drugu stranu papira ako je potrebno):

Slog je ***guru*** ako i samo ako sadrži dug samoglasnik ili diftong ili se završava suglasnikom. Rastavljanje na slogove ne zavisi od granica reči. Niz vrste VCV se rastavlja kao V-CV, vrste VCCV kao VC-CV.

Svaki red opisuje metar kojim je napisan.

Svak metar možemo da opišemo kao **jedinstveni** niz suglasnika iz ***yamatarajab^hanasalaga(m)***.

Slogovi **la** i **ga** označavaju ***lag^hu*** i ***guru***. Svaki od drugih slogova u ***yamatarajab^hanasalaga(m)*** odgovara **jedinstvenom** nizu od **tri** sloga ***lag^hu*** ili ***guru***.

Podelja se posle 150 minuta

Nazivi nekih od metara nalaze se u poetički interesantnim odnosima sa metrima. Naprimer, ciklus meseca sastoji se od 14 dana, počinjući od mladog meseca, kad se mesec povećava dok ne postane pun mesec. (Ovo je samo uputstvo ali nije ideja za koju ćete dobiti bodove, samo ako ne stignete da pogodite metar samo po njegovom nazivu.)

Svaki od prvih 8 slogova u *yamatatarajab^hanasalagam* označava niz od *lag^hu* i *guru* sloga u ovom i dva sledeća sloga, ako smo rekonstruisali makroni u toj reči.

Jedna od sklonjenih reči je *jarau*.

Odgovori posle 180 minuta

Ekipa: _____

(a) Kakvo je to dodatno pravilo?

— Samoglasnici *e* i *o* su dugi, iako se pišu bez makrona.

(b) • Sklonjene reči: *jarau*, _____.

• Promenjena slova:

1. Zadnje *g* u redu 1 je na početku bilo _____.
2.
3.

• Reči s dodatim makronima:

1. Drugo *a* u reči *indravājrā* u redu 9.
2. Slovo *a* u slogu 12 u redu 2.
3.
4.

• Reči s poništenim makronima:

1. Slovo *a* u reči *syad* u redu 9.
2. Slovo *a* u slogu 2 u redu 7.
3.
4.
5.

(c) Koji su slogovi u *yamatatarajab^hanasalagam* bili *guru*?

(+) Ideje o suštini zadatka (koristite drugu stranu papira ako je potrebno):

Slog je *guru* ako i samo ako sadrži dug samoglasnik ili diftong ili se završava suglasnikom. Rastavljanje na slogove ne zavisi od granica reči. Niz vrste VCV se rastavlja kao V-CV, vrste VCCV kao VC-CV.

Svaki red opisuje metar kojim je napisan.

Svak metar možemo da opišemo kao *jedinstveni* niz suglasnika iz *yamatatarajab^hanasalaga(m)*.

Slogovi *la* i *ga* označavaju *lag^hu* i *guru*. Svaki od drugih slogova u *yamatatarajab^hanasalaga(m)* odgovara *jedinstvenom* nizu od *tri* sloga *lag^hu* ili *guru*.

Svaki od prvih 8 slogova u *yamatatarajab^hanasalagam* označava niz od *lag^hu* i *guru* sloga u ovom i dva sledeća sloga (ako smo rekonstruisali makroni u toj reči).